

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Philippus II. n. 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

CLASSIS II.

A REGIBVS

HISPANIARVM.

1. **A** PHILIPPO II. Cui tot Regna per tot annos prudentissimè gubernata dedere nomen Sapientis: & licet initio difficiliter tardiusque SOCIETATEM in Belgium admiserit, in hoc quoque fuit prudens. Etenim neque illam tunc satis cognitam habebat ipse, & nescio qua sinistra opinione à maleuolis ingenerata, mouebatur, & quod caput erat, deterrebatur magnorum virorum consilijs, dissuadentium in tanta veterum Ordinum Religiosorum copiâ admissionem noui. At vbi Petrus Ribadeneira præter B. Ignatij litteras, etiam à Ferdinando Romanorum Rege commendatitias representauit quibus ille præstantissimus Imperator testabatur, Sociorū sese operam ad extirpandas hæreses in primis vtilem in sua Germania expertum, haud dubiè talem & in Belgio futuram: continuo Philippus Rex in vitam, ac munia nostra diligenter inspexit, laudatissimaque omnia comperiens, cum in Patres accepit animum, quem, nobis tacentibus, tot Collegiorum fundamenta loquuntur. Ita in Imag. 1. sec. Soc. lib. 6. cap. 5. fol. 887. & postea fol. 896. additur: Quo non obsequij debito sibi SOCIETATEM obstrinxit Philippus II. Rex sapientissimus, qui delectatus eo fructu, quem è SOCIETATE passim per Belgium decerpi videbat, anno præteriti seculi octogesimo quarto non tantum insigni eam encomio exornauit, sed publico etiam diplomate potestatem fecit toto Belgio Domos, & Collegia fundandi.

Societas à Philippo II in Belgium admissa.

Quam ad extirpandas Hæreses imprimis vtilem testabatur.

Multiplici Collegiorū fundatione.

* AB EODEM, SOCIETATEM Occidentali Orbi per litteras enixè ab eius Generali Borziâ sic efflagitante. Ob bonam (inquit) relationem, quam habemus de SOCIETATIS personis, ingen-

Et literis ab Eodem expetita ad Indicâ expeditionem.

ingentisque fructus, quem fecerunt, & faciunt in his Regnis, optavi illorum aliquos in nostras Indias maris Oceani mitti, ordinetur: & quia in illis quotidie magis crescit similitudinem personarum necessitas, & in maximum diuini Numinis obsequium cederet dictos Patres in partes illas pergere ob sanctitatem, ac bonitatem, quâ pollent; & quia gens altissima est illorum Naturalium conuersioni; & ob deuotionem quam habeo erga prædictam SOCIETATEM, in votis mihi est, vt illorum aliqui in plagas illas se conferant. Quamobrem Ego Te hortor, ac rogo, ad Indias nostras prædictas ire iubeas 24. Religiosos, vbi à Senatu nostro fuerint designati. In quo vltra obsequium diuino Numini faciendum, magnam ego capiam voluptatem, omniaque ad iter necessaria prouidebo, ac demum Terra illa ad quam perrexerint, ingens gaudium, ac beneficium sua præsentia accipiet, &c. *Hæc Rex Catholicus, in vita B. Fran. Borgiæ per P. Euseb. lib. 3. cap. 8. fol. mihi 211.*

Ob Sociorum bonitatem, & sanctitatem.

Et ad Peruanam.

* AB EODEM, *In Peruuium missionem Sociorum exposcente ab Eodem Generali Borgia alteris literis in hunc modum: Ob necessitatem (ait) quam Prouinciæ Peruanæ patiebantur, Religiosorum qui ad conuersionem & Institutionem suorum Naturalium attenderent, & ad deuotionem, quam erga SOCIETATEM habebat, petebat, hortabaturque vt in Peruuium viginti pergerent ex illa Religiosi, & in conuersionem, ac eruditionem Indorum incumberent, fundareque domos, ac Collegia inciperent: ad iter necessaria se daturum promittebat, &c. Ibid. lib. 3. cap. 9. fol. 213. col. 2. Et in Par. 3. Hist. Soc. lib. 3. num. 268. quam abunde Philippus Rex prouiderit, sic refertur. Ad viâ impensas, & vestimenta, simulque ad Bibliothecam, ac suppellectilem sacram, suppeditauit: negotio dato Peruujs Magistratibus, vt in Vrbe Regum (quæ eadem Lima dicitur, & est Peruuie Princeps) ad ædificium quoque situm attribuerent: quibusque beneficijs ex regia liberalitate ceteræ Religiosorum Familiæ fruerentur: eorum omnium nouus hic Ordo particeps fieret.*

* AB

* AB EODEM : Qui Regno Mexicano eandem SOCIETATEM desideravit, & petijt: quo Regio iussu quatuordecim ex ea profecti sunt. Ita refertur in *ut. B. Borgia ex Euseb. citat. lib. 3. cap. 11. fol. 219.*

Et ad Mexicanam.

* AB EODEM, Qui etiam mirabatur vehementer inter tot irritamenta nequitiae posse Homines (SOCIETATIS) ætate non graues, tot instructos à natura gratijs ab omnibus tam impensè susceptos, tanta non vitæ solùm, sed ipsius etiam famæ integritate versari. Ita in *Imag. cit. Soc. lib. 5. cap. 10. fol. 668.* Neque voce tantùm Rex tantus commendabat SOCIETATEM, sed litteris, quibus Parma Ducem Alexandrum monuerat,

Mira Societatum puritas.

ut SOCIETATIS præsidio munire satageret præcipuas qualque Belgij Ciuitates. Sic Ibid. lib. 6. fol. 755. Quid plura? laborabat iam dudum Groninga res Catholica, & Regis, inualecente Fœderatorum Ordinum potentia: sola restabat Vrbs Prouinciæ caput Groninga, & constabat in fide erga Regem, siue bonorum virtute Magistratum, siue quia valido præsidio tenebatur. Ciuum tamen aliqui nouas de fide opiniones auide hauriebant, quas furtim & malis artibus ingressi nouatores Heretici ex occulto disseminabant. Philippus tunc noster periculi admonitus, SOCIETATEM gliscenti malo ire obuiam voluit; professus Eam sibi maximè idoneam videri ad retinendos in obedientia Ciues, præ ipsis armis, & omni milite præsidario. Quod grauissimum Prudentissimi Regis de SOCIETATE iudicium ingentes nobis stimulos addidit, ut tantæ opinioni exspectationique respondere conaremur. Ita Ibid. lib. 6. fol. 756.

Societas est Præsidium Belgicarum Ciuitatum.

Præ ipsis armis ac militibus maximè idoneum.

Item primis Collegij Bruxellensis annis ex Belgio in Hispaniam ad Regem aduersus nos scripta est accusatio: diuitiæ nostræ immodicæ iactabantur, & præter eas insatiabilis cupiditas habendi. Grauius pro merito Rex tulit adeo falsos accusatores, multum se Belgis Patribus debere professus, eorum paupertatem modis omnibus leuandam suscepit, quin imò suggestam à Senatu rationem pro SOCIETATE non probauit solùm, sed sua ipse manu notauit præterea quadam inuandis opportuna Collegijs. Hæc Ibid. fol. 849.

Defensa à Rege contra accusatores.

Electa ad
morum re-
formatio-
nem.

AB EODEM: Qui (una cum Apostolico Nuncio) Religiosorum quorundam, & Cleri emendationem toto Regno moliebatur: in eamque rem SOCIETATIS operam destinabat: atque ad res tacite cognoscendas Gundi(aluum Menendez Matritensis Collegij Rectorem, licet multum reluctansem, coegerit pergere. Tanta tanto Principi de SOCIETATE opinio, & existimatio. Ita Par. 4. Histor. Societ. lib. 3. num. 159.

Postulata
ad Gorga-
das à Phi-
lipa III.

2. A PHILIPPO III. Qui ad Insulas Gorgadas (earum precipua à Capite Viridi nomen usurpat) Generali Societatis Claudio pergratum sibi significavit, Si aliquos è Nostris ad curandum Spiritualem Lusitanorum, & incolarum questum transmitteret. Ita in Annal. Soc. ann. 1604. fol. 108. Et in Synopsi Soc. lib. 5. cap. 30. fol. 281. additur, eò Claudium Generalem misisse Balthasarem Barreiram Angolana commoratione, & prodigijs nobilem, ternosque Socios in comatas Cacodæmonis aduersos.

Et ad Si-
nas.

AB EODEM: Dum Sinas peteret Nicolaus Trigautius cum alijs triginta Socijs, Sinensem ad Regem ditati muneribus verè Regijs à Paulo V. Pontifice, Alberta, & Isabella Principibus Belgicis, Galliarum Regina, Babaro ac Hetruria Ducibus, ab Hispano autem Rege nostro Catholico, ac vere in Societatem liberali, autographæ litteræ pro fundandis per illud Regnum Domicilijs quindecim, & victu Sociorum ter centum. Ita in Synopsi citata lib. 6. cap. 3. fol. 300. O summa summi Regis erga Societatem liberalitas, & existimatio!

Insignis
Regis libe-
ralitas er-
ga Societa-
tem.

Et in fun-
datione
Collegij
Salmanti-
ci.

AB EODEM: Cuius benignitas pro fundando Salmantino Collegio partem adstruxit è Margaritæ conjugis voto. Hæc testamento dudum octoginta aureorum millia legarat dicto Collegio. Puerperij tempus, & mortis periculum interuenit: per codicillares tabulas tantumdem addiderat: sed erant ea sine robore, quando infra puræ, & sine sigillo testantis. Suppleuit amantissimus, & conjugis, & Societatis Rex: & summam utramque, demum addidit. Ipse, & Regina Salmanticensis Collegij Fundatores dicti. Ita Ibid. lib. 5. cap. 32. fol. 292.